

ВОВЕД:

I.Оцена на состојбите и причини за донесување на законот

Со Законот за задолжница, задолжницата се воведува како исправа и се уредува наплатата и извршувањето врз основа на задолжница. Согласно Законот, доверителот поднесува барање за наплата до носителот на платниот промет кај кој се води сметката на должникот, кој е должен да постапи по барањето и да ги пренесе средствата од сметката на должникот на сметката на доверителот.

Со дополнувањето на Законот за платниот промет и задолжницата се дефинира како решение за присилна наплата заради овозможување практична примена на задолжницата, преку давање легитимно право на носителите на платен промет да можат да постапат по барањето за наплата на побарувањето врз основа на задолжницата поднесено од доверителот.

Имајќи го во предвид горенаведеното, се оцени дека е неопходно да се изврши дополнување на Законот за платниот промет.

II. Цели, начела и основни решенија на предлогот на закон

Основна цел на овој закон е дефинирање на задолжницата како решение за присилна наплата и овозможување одредбите од Законот за платниот промет кои се однесуваат на извршување на решенијата за присилна наплата од страна на носителите на платниот промет да се однесуваат и на задолжницата.

Основно начело на кое се засновува предлогот на закон е зајакнување на финансиската дисциплина на стопанските субјекти.

Основни решенија на овој закон е пропишување на задолжницата како решение за присилна наплата и овозможување.

III.Оцена на финансиските последици од предлогот на закон врз Буџетот и другите јавни финансиски средства

Донесувањето на Предлогот на закон за дополнување на Законот за платниот промет ќе нема влијание врз Буџетот на Република Македонија.

IV.Процена на финансиските средства потребни за спроведување на законот и начинот на нивното обезбедување, како и податоци за тоа дали спроведувањето на законот повлекува материјални обврски за одделни субјекти

За спроведувањето на предложените измени и дополнувања не се потребни дополнителни средства од Буџетот на Република Македонија.

V. Усогласеност на предлогот на закон со правото на Европската унија

/

VI. Потреба од донесување на подзаконски акти врз основа на овој закон

/

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Член 1

Во Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ број 113/2007, 22/2008, 159/2008, 133/2009, 145/2010 и 35/2011), во членот 2 точка 10) по зборовите „правосилна судска одлука за дозвола за извршување“ се додава зборот „задолжница“.

Член 2

Во член 22 став (2) по зборот „издал“ се додаваат зборовите „односно доверителот кој го поднел“.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 јуни 2012 година.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

I. Објаснување на содржината на одредбите на предлогот на законот

Со членот 1 задолжницата се дефинира како решение за присилна наплата. Со тоа се овозможува одредбите од Законот за платниот промет кои се однесуваат на извршување на решенијата за присилна наплата да се однесуваат и на задолжницата, односно врз основа на неплатена задолжница носителот на платен промет ќе може да врши наплата од сметка на должникот и блокада на сметка во случај на недостог на средства за целосна наплата на задолжницата.

II. Меѓусебна поврзаност на решенијата содржани во предложените одредби

Измените кои се предлагаат во Предлогот на закон се во меѓусебна поврзаност со одредбите од основниот закон.

III. Последици што ќе произлезат од предложените решенија

Ссе овозможува ефикасна примена на Законот за задолжница.

ИЗВОД ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ ШТО СЕ ДОПОЛНУВААТ

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Платен промет" се плаќања во денари што ги вршат учесниците во платниот промет преку носителите на платниот промет;
2. "Учесник во платниот промет" е домашно или странско, правно или физичко лице кое врши регистрирана дејност или друго физичко лице, кое врши плаќања во денари преку носителите на платниот промет;
3. "Плаќање" е уплата на готови пари на трансакциска сметка, пренос на средства од една трансакциска на друга трансакциска сметка и исплата на готови пари од трансакциска сметка;
4. "Трансакциска сметка" е сметка која претставува единствен и неповторлив нумерички податок кој служи за идентификација на учесникот во платниот промет, а преку кој а истиот врши плаќања;
5. "Блокирана трансакциска сметка" е трансакциска сметка на учесник во платниот промет за кој има евидентирано неизвршено решение за присилна наплата;
6. "Платен инструмент" е налог со кој учесникот во платниот промет му наложува на носителот на платниот промет да изврши плаќање;
7. "Содржина на платен инструмент" е збир на елементи на платниот инструмент кои носат информации за негова идентификација и негово извршување;
8. "Медиум за пренос" е носител на информации кој содржи платен инструмент и овозможува платниот инструмент да е достапен во пропишан временски период;
9. "Форма на платен инструмент" е распоред на елементите на платниот инструмент;
10. "Решение за присилна наплата" е налог за извршување од извршител, правосилна судска одлука за дозвола за извршување, извршно решение за казна за прекршок, извршно решение за наплата на јавни давачки или решение на други органи овластени со закон;
11. "Плаќање со пресметка" претставува меѓусебно намирување на паричните обврски и побарувања меѓу учесниците во платниот промет со компензација, асигнација, цесија, преземање на долг и други облици на меѓусебно намирување на обврски и побарувања;
12. "Конечност на плаќање" е момент кога примачот на средствата може да располага со нив;
13. "Расположливи средства" се сите средства на денарските и девизните трансакциски сметки на учесникот во платниот промет - должник, кај носителот на платниот промет, од кои се извршуваат решенијата за присилна наплата, освен средствата на сметките со посебна намена кои се издвоени согласно со закон или пропис донесен врз основа на закон и средствата одобрени врз основа на договор со банката за дозволено негативно салдо на сметката;

14. "Електронски пари" се парична вредност претставена како побарување од издавачот која е сместена на електронски уред, издадена врз основа на прием на пари во износ кој не е помал од вредноста на издадените електронски пари и е прифатена како средство за плаќање од страна на лица кои не се издавач на тие пари;

15. "Трезорска сметка" е трансакциска сметка која содржи систем на сметки кои се водат во Трезорската главна книга и

16. "Надзор на платниот систем" е функција која е насочена кон постигнување на целите поврзани со сигурноста и ефикасноста на платните системи преку процес на следење на постојните и планираните аранжмани, проценувајќи ги нив наспроти целите и политиките.

Член 22

(1) Решението за присилна наплата се доставува до носителот на платен промет назначен во решението за присилна наплата.

(2) Носителот на платен промет го извршува решението за присилна наплата доколку се точно наведени податоците од кои може со сигурност да се идентификуваат сите елементи на решението. Во спротивно, го враќа на органот кој го издал решението за допрецизирање.

(3) Носителот на платен промет го извршува решението за присилна наплата од сите расположиви средства, од учесникот во платниот промет - должник кај носителот на платен промет.

(4) Доколку учесникот во платниот промет - должник на денарските сметки нема средства за целосно извршување на решението за присилна наплата, носителот на платен промет со примена на среден курс на Народната банка кој важи на денот на трансакцијата, врши конверзија во денари на средства од девизни сметки и пренос на денарската сметка на учесникот во платен промет - должник до износот потребен за целосно извршување на решението за присилна наплата.

(5) Во случај на недостиг на средства за потполно извршување на решението за присилна наплата, носителот на платниот промет го извршува решението до висината на расположивите средства и ја блокира сметката и со доставување на даночниот број на учесникот - должник преку единствениот регистар на трансакциски сметки ги известува сите други носители на платен промет декане смеат да вршат плаќања од средствата на денарските и девизните сметки на учесникот - должник до потполно извршување на решението, освен налози со кои се врши пренос на средствата на сметката кај носителот на платен промет кој треба да го изврши решението за присилна наплата.

(6) По намиравање на обврските по решение за присилна наплата, носителот на платниот промет ја деблокира трансакциската сметка за што преку единствениот регистар на трансакциски сметки ги известува сите носители на платниот промет.

(7) Носителот на платниот промет може да врши платен промет за учесникот должник доколку нема други евидентирани решенија за присилна

наплата.